ISTORICUL ŞI ANALIZA REGLEMENTĂRILOR PRIVIND PROTECŢIA CONSUMATORILOR ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

Olga LEGOŞINA,

masterandă, anul I, Programul de master Drept Internaţional, Facultatea de Drept

CZU: 340.13:341.217(4):366.5 olga.legoshina@comfone.com

Realizările Uniunii Europene în apărarea drepturilor şi asigurarea protecţiei consumatorilor pot fi structurate în trei domenii principale:

a) introducerea unui minim de reguli, de principii directoare, de norme cu caracter obligatoriu, atât pentru fiecare stat membru, dar şi pentru celelalte state europene, în condiţiile în care acestea ar dori să se integreze în Piaţa Europeană Unică, principii ce se constituie într-un însemnat suport în stabilirea obiectivelor specifice protecţiei consumatorilor;
b) crearea la nivelul Uniunii Europene a unui cadru instituţional adecvat protecţiei consumatorilor, a unor organisme cu atribuţiuni în acest important domeniu şi în felul acesta, crearea premiselor ca în fiecare stat în parte să funcţioneze organisme guvernamentale sau neguvernamentale pentru protecţia consumatorilor;
c) continua preocuparea pentru armonizarea legislaţiei şi a cadrului instituţional în domeniul protecţiei consumatorilor, preocupare ce se regăseşte atât în activitatea de ansamblu a instituţiilor Uniunii Europene, cât şi a fiecărei ţări în parte.

Analizând principiile directoare, regulile impuse de piaţa europeană unică, acestea se constituie de fapt, într-un cod de norme obligatorii, materializându-se într-un număr de directive fiecare având un rol unic în asigurarea drepturilor şi intereselor cât cetăţenilor UE atât şi agenţilor comerciali. În acest articol, vom examina aspectele cheie şi punctele importante ale directivelor, care, în opinia mea, au o importanţă deosebită şi un impact semnificativ asupra sistemului juridic, evidenţiind importanţa lor pentru spaţiul juridic european şi protecţia drepturilor consumatorilor.

Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European şi a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor [1], reprezintă un pilon esenţial în arhitectura legislativă a Uniunii Europene în ceea ce priveşte protecţia consumatorilor. Un aspect crucial al acestei directive îl reprezintă obligaţia comercianţilor de a furniza consumatorilor informaţii clare şi inteligibile înainte de încheierea unui contract. Aceste informaţii includ detalii despre identitatea comerciantului, caracteristicile principale ale produsului sau serviciului oferit, condiţiile contractuale şi drepturile consumatorilor, inclusiv dreptul de retragere. Directiva impune restricţii stricte asupra costurilor suplimentare percepute de către comercianţi. Aceştia nu au voie să impună consumatorilor comisioane care să depăşească costurile efective legate de modalitatea de plată utilizată. De asemenea, consumatorii nu trebuie să suporte costuri nejustificate în cazul apelurilor telefonice către comercianţi sau în situaţia achiziţiilor suplimentare de servicii.

Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale între întreprinderi faţă de consumatori pe piaţa inter-

nă [2], reprezintă un cadru legal fundamental pentru reglementarea practicilor comerciale neloiale în Uniunea Europeană. Adoptată pentru a proteja interesele economice ale consumatorilor, această directivă se aplică la nivelul întregii UE şi stabileşte standardele pentru promovarea, vânzarea şi furnizarea de produse de către comercianţi către consumatori.

Directiva (UE) 2020/1828 a Parlamentului European şi a Consiliului din 25 noiembrie 2020 privind acţiunile în reprezentare pentru protecţia intereselor colective ale consumatorilor [3] vizează reglementarea acţiunilor în reprezentare pentru protecţia intereselor colective ale consumatorilor.

Concluzii şi Perspective: Directiva (UE) 2020/1828 marchează o evoluţie semnificativă în protejarea intereselor consumatorilor în Uniunea Europeană. Prin stabilirea unui cadru clar şi coerent pentru acţiunile în reprezentare, aceasta contribuie la consolidarea încrederii consumatorilor în piaţa internă şi la promovarea unui mediu comercial echitabil şi transparent. Cu toate acestea, implementarea şi punerea în aplicare a directivei vor fi cruciale pentru a asigura că beneficiile sale se realizează pe deplin în beneficiul consumatorilor europeni.

Perspectivele viitoare ale dreptului consumatorilor în UE sunt marcate de continuarea eforturilor pentru consolidarea protecţiei acestora în contextul evoluţiilor tehnologice şi al schimbărilor economice. Se preconizează că vor fi adoptate şi aplicate mai multe măsuri pentru a asigura transparenţa şi echilibrul în relaţiile dintre consumatori şi întreprinderi, în special în domeniul comerţului electronic şi al serviciilor financiare. De asemenea, se va acorda o atenţie deosebită protejării drepturilor consumatorilor în ceea ce priveşte practicile comerciale abuzive, publicitatea înşelătoare şi clauzele contractuale neechitabile. În plus, se va continua promovarea educaţiei şi conştientizării în rândul consumatorilor, pentru a le spori capacitatea de a lua decizii informate şi de a-şi exercita drepturile în mod eficient.

Referinţe:

1. Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European şi a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor, de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului şi a Directivei 1999/44/CE a Parlamentului European şi a Consiliului şi de abrogare a Directivei 85/577/CEE a Consiliului şi a Directivei 97/7/CE a Parlamentului European şi a Consiliului. În: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A02011L0083-20220528&qid=1711960517593.
2. Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piaţa internă faţă de consumatori şi de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE şi 2002/65/CE ale Parlamentului European şi ale Consiliului şi a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European şi al Consiliului. În: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A02005L0029-20220528&qid=1711960728094
3. Directiva (UE) 2020/1828 a Parlamentului European şi a Consiliului din 25 noiembrie 2020 privind acţiunile în reprezentare pentru protecţia intereselor colective ale consumatorilor şi de abrogare a Directivei 2009/22/CE. În: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A02020L1828-20240217&qid=1711958838537

Recomandat
***Lilia GRIBINCEA**, dr., conf. univ.*